

Мовно-літературна галузь: критерії оцінювання. 5–9 класи НУШ

Галузеві критерії містять вимоги до оцінювання результатів навчання з української мови, літератури, зарубіжної літератури учнів 5-9 класів, які здобувають освіту відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року №898.

Критерії оцінювання за освітніми галузями результатів навчання здобувачів освіти затверджені наказом Міністерства освіти і науки України №1093 від 02.08.2024.

Усі критерії оцінювання мають чотири рівні. Кожний наступний охоплює вимоги до попереднього й додає нові.

При цьому один рівень передбачає 3 бали, які в сумі дають 12 балів: початковий (1–3 бали), середній (4–6 балів), достатній (7–9 балів), високий (10–12 балів).

Також критерії містять 4 групи результатів з описом кожного бала шкали оцінювання.

Рівень	Бал	Група результатів 1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях
Початковий	1	<i>Учень/учениця:</i> <ul style="list-style-type: none">сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя (інших осіб);відповідає на окремі прості запитання за змістом почутого, використовуючи прості однотипні фрази;припускається суттєвих змістових помилок;виконує окремі прості репродуктивні завдання/навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя.
	2	<i>Учень/учениця:</i> <ul style="list-style-type: none">відтворює незначну частину інформації, отриманої від учителя (інших осіб) або із запропонованих джерел;відповідає на частину простих запитань за змістом почутого, припускається змістових і логічних помилок;виконує частину простих репродуктивних завдань/навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя;виявляє зацікавленість до ідей, висловлених іншими;комунікує з іншими за потреби, використовуючи прості однотипні фрази.
	3	<i>Учень/учениця:</i> <ul style="list-style-type: none">відтворює частину інформації, отриманої від учителя (інших осіб) або із запропонованих джерел;відповідає на прості запитання за змістом почутого, припускається незначних змістових і логічних помилок;виконує частину простих репродуктивних завдань/навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя, долучається до роботи в групі;висловлює думки простими фразами;перепитує, уточнюючи інформацію, потрібну для розуміння змісту почутого.
Середній	4	<i>Учень/учениця:</i> <ul style="list-style-type: none">відтворює основну інформацію, отриману від учителя (інших осіб) або із запропонованих джерел;відповідає на прості запитання за змістом почутого;

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ виконує репродуктивні завдання/навчальні дії за зразком під керівництвом учителя, зокрема під час роботи в групі; ▪ підтримує спілкування в межах запропонованої теми, використовуючи прості фрази.
	5	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ застосовує частину основної інформації, отриманої від учителя (інших осіб) або із запропонованих джерел для виконання навчальних завдань; ▪ відповідає на запитання за змістом почутого; ▪ виконує репродуктивні завдання/навчальні дії за запропонованим алгоритмом під керівництвом учителя, зокрема під час роботи в групі; ▪ долучається до спілкування в межах запропонованої теми, використовуючи прості фрази.
	6	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань; ▪ виконує репродуктивні завдання/навчальні дії за запропонованим алгоритмом за потреби звертаючись по допомогу, зокрема під час роботи в групі; ▪ розпізнає з допомогою вчителя проблемні ситуації й висловлює окремі припущення щодо способів розв'язання їх; ▪ спілкується в межах запропонованої теми без значних утруднень.
Достатній	7	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ виокремлює в почутому інформацію, потрібну для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; ▪ виконує репродуктивні й окремі частково-пошукові завдання за запропонованим алгоритмом, зокрема під час роботи в групі; ▪ розпізнає проблемні ситуації і розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; ▪ спілкується в межах запропонованої теми; ▪ наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки.
	8	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ зіставляє, порівнює за визначеними критеріями почуте; ▪ добирає прийнятний із запропонованих способів для унаочнення й візуалізації інформації; ▪ виконує окремі пошукові завдання за запропонованим алгоритмом, зокрема під час роботи в групі, за потреби звертаючись по допомогу; ▪ розв'язує проблемні ситуації відомим способом під керівництвом учителя; ▪ заохочує до спілкування й долучається до обговорення певної теми; ▪ наводить аргументи й приклади щодо почутого.
	9	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ аналізує отриману з різних джерел інформацію за визначеними критеріями; ▪ перетворює почуте в різні форми повідомлень; ▪ обґрунтовує зв'язок почутого з власним життєвим досвідом; ▪ виконує пошукові завдання, зокрема під час роботи в групі; ▪ розв'язує проблемні ситуації відомим способом; ▪ ініціює спілкування та обмінюється інформацією щодо обговорюваної теми; ▪ наводить доречні аргументи й приклади щодо висловленої думки.
Високий	10	<p><i>Учень/учениця:</i></p>

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ інтегрує істотну й потрібну для виконання завдань інформацію з різних джерел; ▪ виконує пошукові й окремі творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; ▪ обирає доцільний спосіб розв'язання проблемних ситуацій; ▪ обирає доречний спосіб комунікативної взаємодії в групі; ▪ переконливо аргументує свою позицію щодо обговорюваної теми.
	11	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ узагальнює інформацію з різних джерел, оцінює її за визначеними критеріями; ▪ виконує пошукові й творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; ▪ комбінує різні способи виконання завдань у нестандартних ситуаціях; ▪ обирає ефективний спосіб комунікативної взаємодії в групі; ▪ розвиває ідеї/думки учасників спілкування щодо обговорюваної теми та вибудовує логічну аргументацію для вирішення спільних завдань.
	12	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ оцінює отриману з різних джерел інформацію, доцільно використовує її в різних ситуаціях; ▪ виконує пошукові, творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; ▪ адаптує різні способи виконання завдань відповідно до змінюваних умов, ураховуючи ризики й прогножуючи наслідки; ▪ виступає посередником у спілкуванні, демонструє толерантність до різних поглядів і надає роз'яснення за потреби іншим учасникам.
Рівень	Бал	<p>Група результатів 2.</p> <p>Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду</p>
Початковий	1	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ сприймає і розпізнає інформацію з тексту/медіатексту, запропонованого вчителем (іншими особами); ▪ відповідає на окремі прості запитання за змістом прочитаного/переглянутого, використовуючи прості однотипні фрази; ▪ припускається суттєвих змістових помилок; ▪ виконує окремі прості репродуктивні завдання/навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя.
	2	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ відтворює незначну частину інформації з тексту/медіатексту, запропонованого вчителем (іншими особами); ▪ відповідає на частину простих запитань за змістом прочитаного/переглянутого, припускається змістових і логічних помилок; ▪ виконує частину простих репродуктивних завдань/навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя; ▪ виявляє зацікавленість до ідей, висловлених іншими; ▪ комунікує з іншими за потреби, використовуючи прості однотипні фрази.
	3	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ відтворює частину інформації з тексту/медіатексту, запропонованого вчителем (іншими особами);

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ відповідає на прості запитання за змістом прочитаного/переглянутого, припускається змістових і логічних помилок; ▪ виконує прості репродуктивні завдання/навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя, долучається до роботи в групі; ▪ висловлює думки щодо прочитаного/переглянутого простими фразами; ▪ перепитує, уточнюючи інформацію, потрібну для розуміння змісту.
Середній	4	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ відтворює основну інформацію із тексту/медіатексту, запропонованого вчителем (іншими особами); ▪ відповідає на прості запитання за змістом прочитаного/переглянутого; ▪ виконує репродуктивні завдання/навчальні дії за зразком під керівництвом учителя, зокрема під час роботи в групі; ▪ пояснює зміст прочитаного/переглянутого, використовуючи прості фрази.
	5	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ застосовує частину основної інформації із тексту/медіатексту, запропонованого вчителем (іншими особами) для виконання навчальних завдань; ▪ відповідає на запитання за змістом прочитаного/переглянутого; ▪ виконує репродуктивні завдання/навчальні дії за запропонованим алгоритмом під керівництвом учителя, зокрема під час роботи в групі; ▪ коментує зміст прочитаного/переглянутого, використовуючи прості фрази.
	6	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ застосовує інформацію із тексту/медіатексту, запропонованого вчителем (іншими особами) для виконання навчальних завдань; ▪ виконує репродуктивні завдання/навчальні дії за запропонованим алгоритмом за потреби звертаючись по допомогу, зокрема під час роботи в групі; ▪ розпізнає з допомогою вчителя проблемні ситуації й висловлює окремі припущення щодо способів розв'язання їх; ▪ коментує зміст прочитаного/переглянутого.
Достатній	7	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ виокремлює з тексту/медіатексту інформацію, потрібну для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; ▪ виконує репродуктивні й окремі частково-пошукові завдання за запропонованим алгоритмом, зокрема під час роботи в групі; ▪ розпізнає проблемні ситуації і розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; ▪ наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки щодо змісту прочитаного/переглянутого.
	8	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ зіставляє, порівнює за визначеними критеріями зміст прочитаного/переглянутого; ▪ добирає прийнятний із запропонованих способів для унаочнення й візуалізації інформації; ▪ виконує окремі пошукові завдання за запропонованим алгоритмом, зокрема під час роботи в групі, за потреби звертаючись по допомогу; ▪ розв'язує проблемні ситуації відомим способом під керівництвом учителя;

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ долучається до обговорення змісту й форми прочитаного/переглянутого, наводить аргументи й приклади.
	9	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ аналізує отриману з кількох текстів/медіатекстів інформацію за визначеними критеріями, інтерпретує зміст прочитаного/переглянутого й перетворює його в різні форми повідомлень; ▪ обґрунтовує зв'язок прочитаного/переглянутого з власним життєвим досвідом; ▪ виконує пошукові завдання, зокрема під час роботи в групі; ▪ розв'язує проблемні ситуації відомим способом; ▪ обмінюється інформацією щодо обговорюваної теми, наводить доречні аргументи й приклади щодо висловленої думки.
Високий	10	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ інтегрує істотну й потрібну для виконання завдань інформацію з різних текстів/медіатекстів; ▪ виконує пошукові й окремі творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; ▪ обирає доцільний спосіб розв'язання проблемних ситуацій; ▪ обстоює свою позицію щодо обговорюваної теми.
	11	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ узагальнює інформацію з різних текстів/медіатекстів, оцінює її за визначеними критеріями; ▪ виконує пошукові й творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; ▪ комбінує різні способи виконання завдань у нестандартних ситуаціях; ▪ розвиває ідеї/думки учасників обговорення прочитаного/переглянутого, вибудовує логічну аргументацію для вирішення спільних завдань.
	12	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ оцінює отриману з різних текстів/медіатекстів інформацію, доцільно використовує її в різних ситуаціях; ▪ виконує пошукові, творчі завдання, виявляючи оригінальність, зокрема під час роботи в групі; ▪ адаптує різні способи виконання завдань відповідно до змінюваних умов, ураховуючи ризики й прогножуючи наслідки; ▪ переконливо аргументує позицію щодо прочитаного/переглянутого, виявляє толерантність до різних поглядів.
Рівень	Бал	<p align="center">Група результатів 3.</p> <p align="center">Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови</p>
Початковий	1	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ демонструє вміння записувати висловлення, зокрема в цифровому середовищі; ▪ частково відтворює способи діяльності за наданим зразком, припускаючись різного виду помилок; ▪ порівнює написане зі зразком і коригує за допомоги вчителя.
	2	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ відтворює висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, за наданим шаблоном зі зміною предмета повідомлення і частково записує їх, демонструючи усвідомлення окремих фактів і елементарних уявлень; ▪ відповідає на запитання вчителя щодо відповідності письмового висловлення меті, частково корегує його за допомоги вчителя;

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ використовує стандартні мовні засоби під час відтворення зразка, припускаючись різного виду помилок.
	3	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ відтворює висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, за наданим шаблоном зі зміною предмета повідомлення і записує їх; ▪ відповідає на запитання вчителя щодо відповідності письмового висловлення меті, коригує його лише за допомоги вчителя; ▪ використовує стандартні мовні засоби під час відтворення зразка, припускаючись різного виду помилок.
Середній	4	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, за наданим шаблоном і записує їх; ▪ відповідає на запитання вчителя щодо завершеності власного висловлення в переданні інформації, коригує його лише за допомоги вчителя; ▪ обмежено використовує мовні засоби під час створення власних висловлень, припускаючись різного виду помилок.
	5	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ створює власні висловлення різних письмових жанрів за зразком, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, демонструє утруднення в дотриманні мети та врахуванні адресата, записує висловлення в довільній формі; ▪ відповідає на запитання вчителя щодо завершеності власного висловлення в переданні інформації, коригує його лише за допомоги вчителя; ▪ обмежено використовує основні мовні засоби під час створення власних висловлень, припускаючись різного виду помилок.
	6	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ створює власні висловлення різних письмових жанрів за зразком, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, ураховуючи мету та адресата, записує висловлення відповідно до вимог жанру; ▪ відповідає на запитання вчителя щодо структурно-сислової завершеності власного висловлення в переданні інформації, коригує його лише за допомоги вчителя; ▪ обмежено використовує стандартні мовні засоби під час створення власних висловлень, припускаючись різного виду помилок.
Достатній	7	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, ураховуючи мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру, взаємодіє з іншими особами в цифровому середовищі; ▪ відповідає на запитання вчителя щодо завершеності власного висловлення в переданні інформації; ▪ частково корегує написане щодо форми (орфографія, пунктуація, граматичні форми слів); ▪ використовує стандартні мовні засоби під час створення власних висловлень, припускаючись різного виду помилок.
	8	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, ураховуючи мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру, взаємодіє з іншими особами в цифровому середовищі;

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ відповідає на запитання вчителя щодо завершеності власного висловлення в переданні інформації; ▪ частково коригує написане щодо змісту та форми (орфографія, пунктуація, граматичні форми слів); ▪ використовує стандартні мовні засоби під час створення власних висловлень, припускаючись різного виду помилок.
	9	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, ураховуючи мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру, взаємодіє з іншими особами в цифровому середовищі; ▪ аналізує власний текст з огляду на його цілісність, повноту і завершеність у переданні інформації в умовах взаємодії (зокрема в цифровому середовищі) з учителем або однокласниками; ▪ коригує і уточнює власне висловлення (за потреби); ▪ вправно використовує стандартні мовні засоби під час створення власних висловлень.
Високий	10	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, ураховуючи мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру, дискутує в цифровому середовищі; ▪ самостійно аналізує власний текст з огляду на його цілісність, повноту і завершеність у переданні інформації, толерантність і академічну доброчесність; ▪ коригує і уточнює власне висловлення (за потреби); ▪ вправно використовує різноманітні мовні засоби під час створення власних висловлень.
	11	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, ураховуючи мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру з елементами візуалізації (за потреби), дискутує в цифровому середовищі; ▪ самостійно аналізує власний текст з огляду на його цілісність, повноту і завершеність у переданні інформації, толерантність і академічну доброчесність; ▪ коригує і уточнює власне висловлення (за потреби); ▪ вправно використовує різноманітні мовні засоби під час створення власних висловлень.
	12	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, ураховуючи мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру з елементами візуалізації (за потреби), дискутує в цифровому середовищі; ▪ самостійно аналізує власний текст з огляду на його цілісність, повноту і завершеність у переданні інформації, толерантність і академічну доброчесність; ▪ коригує й уточнює (за потреби); ▪ вільно використовує мовні засоби, зокрема експериментує з ними, під час створення власних висловлень, надаючи їм індивідуальних рис.
Рівень	Бал	<p style="text-align: center;">Група результатів 4.</p> <p style="text-align: center;">Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу</p>

Початковий	1	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ сприймає і розпізнає інформацію про мовні одиниці, мовні та літературні явища; ▪ відповідає на окремі прості запитання, припускаючись суттєвих помилок; ▪ виконує частину простих завдань/навчальних дій щодо спостереження за мовою та мовленням за наданим зразком з допомогою вчителя; ▪ передає інформацію, використовуючи короткі однотипні фрази.
	2	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ відтворює незначну частину інформації про мовні одиниці, мовні та літературні явища; ▪ відповідає на частину простих запитань, припускаючись суттєвих помилок; ▪ виконує прості завдання/навчальні дії щодо спостереження за мовою та мовленням за наданим зразком з допомогою вчителя; ▪ комунікує з іншими за потреби, використовуючи прості однотипні фрази й повторюючи сказане співрозмовниками.
	3	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ відтворює частину інформацію про мовні одиниці, мовні та літературні явища; ▪ припускається суттєвих помилок; ▪ відповідає на частину простих запитань; ▪ виконує завдання/навчальні дії щодо спостереження за мовою та мовленням за наданим зразком з допомогою вчителя; ▪ долучається до роботи в групі; ▪ висловлюється простими фразами; ▪ часто перепитує, уточнюючи потрібну інформацію.
Середній	4	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ відтворює основну інформацію про мовні одиниці, мовні та літературні явища; ▪ відповідає на прості запитання з постійною опорою на запропоноване джерело інформації, може пояснити окремі поняття/терміни/навчальні дії; ▪ виконує завдання/навчальні дії щодо спостереження за мовою та мовленням за зразком під керівництвом учителя; ▪ виконує деякі обов'язки, розподілені в групі, для розв'язання пошукових та/або творчих завдань; ▪ підтримує ініційоване іншими спілкування в межах обговорюваної теми, використовуючи прості фрази, обмежено вживаючи наукові поняття.
	5	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ застосовує основну інформацію про мовні одиниці, мовні та літературні явища; ▪ відповідає на прості запитання з опорою на запропоновані джерела інформації; ▪ може пояснити основні поняття/явища/навчальні дії; ▪ виконує незначну частину дослідницького та/або творчого завдання за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу, під час роботи в групі; ▪ долучається до обговорення відомої теми, використовуючи прості фрази, доречно вживаючи окремі наукові поняття.
	6	<p><i>Учень/учениця:</i></p>

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ застосовує інформацію про мовні одиниці, мовні та літературні явища; ▪ відповідає на прості запитання з опорою на запропоновані джерела інформації; ▪ розуміє і пояснює основні поняття/явища/навчальні дії, наводить прості приклади; ▪ виконує самостійно частину дослідницького та/або творчого завдання за запропонованим алгоритмом; ▪ розпізнає з допомогою вчителя окремі проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх, зокрема під час роботи в групі; ▪ спілкується щодо способу виконання дослідницького та/або творчого завдання, доречно вживаючи основні наукові поняття.
Достатній	7	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ виокремлює у запропонованих джерелах потрібну інформацію; ▪ відповідає на запитання за опрацьованою інформацією; ▪ перетворює один вид інформації в інший за зразком; ▪ виконує окремі дослідницькі та/або творчі завдання за запропонованим алгоритмом самостійно або в співпраці з однокласниками, за потреби звертаючись по допомогу; ▪ розпізнає окремі проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх; ▪ долучається до обговорення окремих етапів виконання дослідницького та/або творчого завдання, наводить окремі аргументи й приклади.
	8	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ порівнює, зіставляє наукову інформацію з обраних джерел про мовні та мовленнєві одиниці, мовні та літературні явища, порівнює матеріал за визначеними ознаками; ▪ виконує окремі дослідницькі та/або творчі завдання за запропонованим алгоритмом, зокрема під час роботи в групі; ▪ розв'язує проблемні ситуації відомим способом під керівництвом учителя; ▪ долучається до обговорення процесу та результатів виконання дослідницького та/або творчого завдання, наводить аргументи й приклади, доречно використовуючи наукові поняття.
	9	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ аналізує інформацію з різних джерел щодо мовних і мовленнєвих одиниць, мовних і літературних явищ, упорядковує/представляє її в різні способи; ▪ виконує дослідницькі та/або творчі завдання, зокрема під час роботи в групі, відомим способом; ▪ обговорює результати наукової та/або творчої роботи, доречно коментує їх, спираючись на знання про мовні та мовленнєві одиниці, мовні та літературні явища.
Високий	10	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ інтегрує істотну й потрібну інформацію з різних джерел, виявляючи проблеми, що можуть бути досліджені науково, визначає способи використання досліджених одиниць і явищ у власній творчості; ▪ виконує дослідницькі та/або окремі творчі завдання самостійно або в групі; ▪ обирає доцільний спосіб розв'язання проблемних ситуацій;

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ аргументує власну позицію щодо наукових та/або творчих питань, зокрема в межах вирішення спільних завдань, спираючись на авторитетні джерела.
	11	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ узагальнює й оцінює за визначеними критеріями наукову інформацію щодо мовних і мовленнєвих одиниць, мовних і літературних явищ; ▪ виконує дослідницькі та/або творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; ▪ використовує мовні засоби для втілення творчих задумів, виявляючи власні вподобання; ▪ розвиває наукові/творчі ідеї учасників обговорення, вибудовує логічну аргументацію на основі знань про мовні та мовленнєві одиниці, мовні та літературні явища.
	12	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ оцінює отриману з різних джерел наукову інформацію про мовні та мовленнєві одиниці, мовні та літературні явища, доцільно використовує її в дослідницькій і творчій діяльності; ▪ виконує самостійно або в групі дослідницькі завдання (від постановки проблеми до представлення результатів); ▪ оригінально використовує мовні засоби для втілення творчих задумів; ▪ узгоджує різні позиції щодо наукових та/або творчих питань, спираючись на системні знання про мовні та мовленнєві одиниці, мовні та літературні явища й визначаючи можливість множинних поглядів.